

Benvolguda directora, Benvolgut director

La pandèmia de la COVID-19 ha comportat la necessitat d'una transformació digital del mode tradicional de funcionament del professorat, de l'alumnat i del mateix centre.

El pla MULAN, dissenyat en un curtíssim espai de temps, va permetre establir un marc tecnològic amb les eines disponibles en aquell moment, que va permetre una digna eixida a la urgència del tancament presencial de tots els centres educatius. També ha permés analitzar les experiències i, sobretot, les carències.

A fi de continuar millorant aquestes eines, ha d'establir-se un marc tecnològic amb eines molt més potents que permeta consolidar una educació a distància de qualitat i igualitària. Aquest marc tecnològic haurà de complementar-se obligatòriament amb un marc normatiu d'ètica de tractament de dades i de recomanacions d'ús per a l'àmbit educatiu, amb especial protecció de les dades de menors. Aquest marc pretén eliminar la proliferació de plataformes tecnològiques que han estat sent utilitzades pels centres educatius durant aquests mesos de pandèmia.

És així com naix la iniciativa CENTRE A CASA del Consell, per a fer efectiva la transformació digital en els centres educatius i en destreses TIC per al professorat i l'alumnat. Cobreix dues necessitats diferenciades, que per si mateixes configuren dos projectes:

- Projecte de secretaria digital per a agilitzar els tràmits en els centres per part de les famílies
- Projecte de centre digital col·laboratiu

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, a través de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions, abordaran el projecte de centre digital col·laboratiu (CDC) com un nou model innovador de funcionament dels centres educatius de la Comunitat Valenciana. El CDC té una visió àmplia i integradora, unificada per a tots els centres, no discriminatòria, accessible, bilingüe i amb l'adequada protecció de les dades i perfils de l'alumnat mitjançant solucions tecnològiques controlades i supervisades per la Generalitat. El CDC té com a principal objectiu augmentar la competència digital de l'alumnat des de les edats primerenques, incloent-hi una major preparació per al mercat laboral a través de la formació professional o una millor transició al món universitari, en què la tecnologia és peça bàsica de la docència actualment.

Què suposarà el centre digital col·laboratiu per a l'alumnat, el professorat i la gestió dels centres?

Una educació de qualitat amb igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat

Facilitarà l'educació inclusiva

Implicarà la implantació de metodologies educatives innovadores amb eines intel·ligents

Iniciarà el canvi per al sistema educatiu del futur

El centre digital col·laboratiu se sustentarà en una sèrie de pilars tecnològics, amb possibilitats d'integració entre si i capaços de suportar centenars de milers d'usuaris en diferents àmbits: centre, professorat i alumnat:

- **El sistema operatiu Lliurex**, programari lliure, que continuarà sent el preferent per als centres educatius públics de la GVA.
- **La plataforma AULES**, entorn virtual d'aprenentatge (EVA) de la GVA sobre Moodle, programari lliure, que, una vegada augmentades i millorades les seues capacitats, s'ha consolidat, tenint en compte el model presencial o semipresencial, com a plataforma d'ús continuat i no esporàdic per part de quasi 300.000 alumnes i 60.000 professores i professors.
- **La plataforma Web Família**, programari propietat de la GVA, com a eina de comunicació entre els centres o docents amb les famílies o l'alumnat. Hui en dia, WebFamília té 700.000 persones usuàries que s'hi han donat d'alta i des de l'1 de setembre de 2020 fins a la data s'han superat els 13.000 milions de notificacions electròniques aquest curs.
- **Les pàgines web de cada centre educatiu, PORTALEDU**, desenvolupades sobre l'eina WordPress, programari lliure.
- **Noves plataformes amb control de la GVA com ara Office 365 de Microsoft**, que complementen les anteriors, però que potencien l'ús de les TIC en els centres educatius, que proporcionen comptes de correu electrònic, que fomenten el treball col·laboratiu tant a escala de centre com entre professorat i alumnat, un quadern de notes docent, la compartició d'experiències i de recursos digitals, el desenvolupament de projectes de centre o intercentres i que permeten models de formació en línia integrats amb la plataforma AULES. L'accés a les eines de Microsoft serà a través de qualsevol explorador d'Internet, per estar en un núvol privat específic per a GVA-educació, la qual cosa permet ser utilitzada des de Lliurex (aula del centre, portàtil GVA o a casa), des de Windows (portàtil GVA o a casa) o des d'Android (tauletes tàctils GVA o a casa).

En relació amb aquest últim punt, i sent conscients de la necessitat de comptar amb una plataforma col·laborativa potent, controlada per la Generalitat i amb capacitat per a poder tindre en compte tot l'alumnat de la Comunitat Valenciana, el Consell va considerar adequat promoure un conveni amb l'empresa Microsoft Ibérica.

Aquest conveni es diferencia notablement dels que han subscrit altres comunitats autònomes, per estar dotat d'unes clàusules que garanteixen els drets dels menors i que incorporen principis d'ètica en el tractament de dades.

La versió final d'aquest conveni ha sigut fruit de successives negociacions, en col·laboració amb la Delegació de Protecció de Dades de la Generalitat, màxima autoritat en la nostra organització en aquest aspecte, i la DGTIC, que té les competències TIC en l'àmbit del Consell.

Els punts més destacables del conveni són els següents:

- S'impulsarà la transformació digital en els centres educatius de la Comunitat Valenciana
- Es desenvoluparan plans específics de formació del professorat
- Es desenvoluparan programes d'alfabetització digital
- S'assignarà un compte de correu electrònic @edu.gva.es per a tot l'alumnat de la Comunitat Valenciana, que serà part de la seua futura identitat digital durant tota la seua vida acadèmica
- S'assignarà un compte de correu electrònic @edu.gva.es per a tot el professorat de la Comunitat Valenciana, que serà part de la seua futura identitat digital durant tota la seua vida laboral i que substituirà l'obsolet i insuficient correu actual

D'altra banda, el conveni inclou apartats específics associats amb la protecció del menor i de les dades personals que sol·licite la Generalitat:

- Les parts es comprometen al compliment del que estableix el Reglament general de protecció de dades de la UE i la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals i normes relacionades.
- En totes les actuacions ha de prevaldre sempre l'interés superior del menor segons el que regula la Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor, i la Llei 26/2018, de drets i garanties de la infància i l'adolescència.
- Ni la Generalitat Valenciana ni Microsoft Ibèrica podran dur a terme actuacions il·lícites que comporten discriminació o, en general, que produïsquen efectes jurídics sobre l'alumnat o el professorat que participe en les accions de col·laboració previstes en aquest conveni marc.
- Les parts han de col·laborar, a través dels protocols que s'establisquen a aquest efecte, davant de processos de prevenció i seguiment d'actuacions no ètiques
- La Generalitat exigeix a Microsoft com a requisit essencial la certificació d'acord amb l'esquema nacional de seguretat de nivell ALT, el màxim exigible.
- La Generalitat exigeix a Microsoft que les dades personals residisquen en l'espai comú europeu.
- En qualsevol moment, la Generalitat podrà eliminar o extraure les dades que residisquen en la plataforma.

- Amb caràcter anual, la Generalitat Valenciana es reserva el dret a la contractació d'un expert o experta en ètica de dades, de caràcter independent.
- Aquest conveni es regeix per les lleis espanyoles i la resolució de les controvèrsies que pogueren plantejar-se sobre la interpretació i execució d'aquest hauran de resoldre's per mutu acord de les parts, en el si de la Comissió Mixta de Coordinació. Si no poguera aconseguir-se aquest acord, seran els jutjats i tribunals sitis a la Comunitat Valenciana els que ho faran.

Finalment, quant a la implantació del centre digital col·laboratiu en els centres educatius de la Comunitat Valenciana, el pla de projecte consisteix a implantar el nou model en 50 centres pilot a partir de març/abril. En aquests centres, serà necessària la col·laboració de l'equip directiu i, sobretot, de la coordinació TIC, peça clau en aquest projecte. A final de curs s'avaluaran les experiències i es definirà l'extensió del model a la totalitat dels centres a partir del curs 2021-22. Aquesta implantació, per descomptat, estarà acompanyada d'un pla de formació al professorat dissenyat a aquest efecte.